

Asia: VN/27332/2023

Lausuntopyyntö ehdotuksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle uutta rahapelijärjestelmää koskevaksi lainsäädännöksi

1. Näkemykset hallitusohjelmassa asetettujen tavoitteiden toteutumisessa

Toteuttaako ehdotettu säädöskokonaisuus näkemyksenne mukaan hallitusohjelmassa rahapelijärjestelmän uudistamiselle asetettuja tavoitteita ehkäistä ja vähentää pelaamisesta aiheutuvia terveydellisiä, taloudellisia ja sosiaalisia haittoja sekä parantaa rahapelijärjestelmän kanavointiastetta?

Commit; on suomalaisen Optomed Software Oy:n aputoiminimi. Olemme olleet rahapelitoiminnan valvontajärjestelmien toimittaja vuodesta 2004 ja viimeisimmän kilpailutuksen tuloksena jatkamme tätä työtä myös seuraavat kahdeksan vuotta. Kiitämme valmistelevia virkamiehiä tehdystä työstä ja kutsusta lausumaan lakiehdotusta.

Kanavointiaste:

Lakiehdotuksessa on mielestämme hyvin pyritty kanavointiasteen nostamiseen ja uskomme sen myös toteutuvan. Ulkopuolisen tarjonnan torjuminen on selkeästi määritelty. Jää viranomaisen vastuulle toimia aktiivisesti suojellakseen toimiluvanhaltijoita ja pelaajia.

Pelaamisen haittojen ehkäisy

Pelaamisen haittojen vähentämisen kannalta esitys jää kuitenkin puutteelliseksi. Uudessa rahapelimaailmassa pelaajalla on useita pelitilejä, mutta ei keskitettyjä rajoja tai keskitettyä pelaamisen haittojen seurantaa. Pelaajalla ei myöskään ole kattavaa näkymää omaan pelaamiseensa ja sitä kautta mahdollisuutta itse tehdä havaintoja omasta pelaamisestaan. Vastuu pelaajan pelikäyttäytymisen seuraamisesta (huolenpitovelvoite) on toimilupahaltijakohtainen.

Pelaajan itsevalvonta

Lakiehdotuksen mukaan pelaajalla tulee olemaan useita pelitilejä useilla sivustoilla. Toimiluvan haltijat voivat tarjota pelaajalle näkymän pelitilille, joka pelaajalla on ko. haltijan sivuilla mutta pelaajalla ei ole yhtä näkymää kaikkiin avaamiinsa pelitileihin, asettamiinsa pelirajoihin ja pelaamisen kokonaismäärään. Mielestämme pelaajalle pitää tarjota kattava näkymä omista pelitileistään ja pelaamisestaan. Viranomaisella on tieto pelaajan kaikista pelitileistä ja pelaamisesta. Näistä tiedoista pitää tarjota pelaajalle nähtäväksi kooste omista pelitileistään ja pelaamisen määrästä.

Keskitetyt pelirajat

Pelirajojen osalta olemme keskitettyjen, pelaajan itse valitsemien pelirajojen kannalla. Keskitetyillä pelirajoilla tarkoitamme, että pelaaja asettaa yhteen paikkaan pelirajansa ja se kattaa kaiken pelaamisen, kaikkien toimiluvanhaltijoiden sivuilla.

Olemme kuitenkin ymmärtäneet, että poliittisista tai liiketaloudellisista syistä keskitettyjä pelirajoja ei Suomeen haluta. Silloin sitä lähinnä korvaava järjestely mielestämme olisi keskitetty huolenpito. Lakiehdotuksessa huolenpitovelvoite on nyt asetettu toimiluvan haltijakohtaiseksi, sille ei ole laatuvaatimuksia eikä se myöskään ole ehto toimiluvan saamiselle.

Keskitetty huolenpito

Lakiehdotus tällaisenaankin tulee parantamaan kanavointiastetta. Hyvä kanavointiaste helpottaa haitallisen pelaamisen havaitsemista mutta se ei suoraan johda pelihaittojen vähenemiseen. Kun pelaajan pelaaminen havaitaan ongelmalliseksi yhdellä sivustolla – pelaaja voi siirtyä aina seuraavalle ja näin jatkaa pelaamistaan pitkään vielä sen jälkeen, kun pelaaminen ei enää ole hallinnassa. Haitallinen pelaaminen jää hyvistä tarkoituspelistä huolimatta näkymättömiin. Ongelma havaittaisiin varhaisessa vaiheessa järjestelmillä, jotka tarkastelevat pelaajan kaikkea pelaamista kaikilla sivustoilla. Ainoastaan viranomaisella on saatavilla kaikki aineisto yli kaiken pelaamisen. Tämän takia, vaikka mielestämme on hyvä, että toimiluvanhaltijatkin pitävät huolen pelaajistaan, lopulta haitallisen pelaamisen aktiivinen seuranta pitäisi olla viranomaisen tai viranomaisen määräämän tahon tehtävä.

Keskitetty huolenpitovelvoite takaa huolenpidon laadun ja lopulta auttaa myös parantamaan kanavointiastetta, kun velvoite on pois toimiluvan haltijoilta.

Pelihaittoja vähennetään varhaisella puuttumisella ja hyvällä pelaajakohtaisella yhteydenpidolla. Huolenpitovelvoitteen ollessa toimilupahaltijakohtainen, puuttuvat yhtenäiset käytännöt ja selkeys. Lopputulos voi olla pelaajan kannalta sekava. Hyvässä pelaajan kohtaamistilanteessa tarvitaan koulutettu henkilöstö ja pelaajan koko pelihistoria, jota voi pelaajan kanssa yhdessä tarkastella.

Teknisesti keskitetty huolenpito perustuu kattavaan peliaineistoon ja järjestelmään, joka aktiivisesti seuraa peliaineistoa. Peliaineisto on viranomaisella ja järjestelmiä toimittavia laadukkaita

palveluntarjoajia löytyy useampi. Aikataulullisesti keskitetty huolenpito olisi otettavissa käyttöön nopeasti pelaamisen alkaessa 2027.

2. Esityksen pääasialliset vaikutukset

Voitte kertoa näkemyksenne esitysluonnoksen vaikutusten arvioinnista.

-

a. Rahapelilain 1 luku – Yleiset säännökset

Voitte kirjoittaa vastauksenne alla olevaan tekstikenttään

-

b. Rahapelilain 2 luku – Yksinoikeustoimilupa, rahapeliteoimilupa ja peliohjelmistotoimilupa

Voitte kirjoittaa vastauksenne alla olevaan tekstikenttään

6 § Rahapeliteoimilupa

Ymmärrämme tämän niin, että rahapeliteoimilupa koskee kaikkia momentin 1 kohtien 1–5 pelejä, jos hakija ne hakemukseen on lisännyt. Pykälästä ei käy ilmi tarkoittaako tämä, että yhdellä luvalla ja maksulla rahapeliteoimiluvan haltijalla voi olla useita nettisivustoja, useita pelitilejä per pelaaja ja monen tyyppistä pelitarjontaa.

Ehdotamme että pykälään tai sen perusteluihin tarkennetaan rahapeliteoimiluvan kattavuus.

7 § Peliohjelmistotoimilupa:

Pykälien perusteluosista ei käy ilmi, kuinka pitkälle alihankintaketjussa peliohjelmistotoimilupa vaaditaan. Pidemmässä alihankintaketjuissa yksinoikeus- tai rahapeliteoimiluvan haltijalle pelejä välittää yhtiö (ns. aggregaatti) jolla on useamman peliohjelmistoluvan haltijan pelejä valikoimassaan

.

Esimerkiksi:

Yritys "Aggregaatti Oy" voi välittää sekä peliohjelmistotoimiluvallisia, että -luvattomia pelejä. Rahapeliteoimiluvan haltija "Operaattori Oy" ottaa valikoimiinsa "Aggregaatti Oy":n pelejä, joilla on peliohjelmistotoimilupa.

Jos "Aggregaatti Oy":ltä ei vaadita peliohjelmistolupaa, niin brändin "luvatton" pelitarjonta voisi jatkua lisenssimarkkinan ulkopuolella Suomessa.

Koska "Aggregaatti Oy":n brändi on sama luvallisella ja luvattomalla puolella, pelaajan näkökulmasta voi olla vaikea ymmärtää, että kaikki tarjonta ei ole luvallista.

Ehdotamme tarkennusta perusteluosaan ns. aggregaattien osalta.

12 § Toimilupahakemus:

Lakiehdotuksessa on asetettu toimiluvan haltijalle huolenpitovelvoite ja velvoite toimittaa viranomaiselle suunnitelma huolenpitovelvoitteen täyttämiseksi. Pelaajan suojeleminen on lakiehdotuksen keskeinen osa ja siksi pidämme tärkeänä, että huolenpitosuunnitelma on osa toimilupaprosessia. Toimiluvan haltijoilla tulee olemaan laadultaan eritasoisia menetelmiä pelaajan suojelemiseksi. Asettamalla huolenpitosuunnitelman osaksi toimilupaprosessia, varmistetaan ennen kuin pelien tarjonta alkaa, että suunnitelma on olemassa ja se on laadukas. Pitämällä huolenpitovelvoitesuunnitelmaa osana lupahakuprosessia myös korostetaan sen tärkeyttä.

Ehdotamme pykälään 12 momentille 3 lisättäväksi kohdan:

8) toimiluvanhakijan suunnitelma huolenpitovelvoitteen täyttämiseksi.

c. Rahapelilain 3 luku – Rahapeliin toimeenpano

Voitte kirjoittaa vastauksenne alla olevaan tekstikenttään

20 § Pelaajien rekisteröinti ja henkilöllisyyden todentaminen:

Suomessa on yleisesti käytössä vahva sähköinen tunnistautuminen. Rahapeli maailmassa vahva tunnistautuminen ei ole itsestäänselvyys. Väärinkäytösten ehkäisyn ja alaikäisten suojelemisen kannalta pidämme vahvaa tunnistautumista välttämättömyytenä, ja selkeyden vuoksi se myös pitäisi jo laissa mainita.

Toimiluvan haltijalla voi olla useita pelitilejä per pelaaja. Esimerkiksi kun toimiluvan haltija välittää sekä nettikasinopelejä että vedonlyöntipelejä. Pakollinen rahansiirtoraja on pykälässä 29 toimiluvanhaltijakohtainen. Se antaisi olettaa, että toimiluvan haltijalla on yksi pelitili per pelaaja mutta ei kuitenkaan takaa sitä. Pelaajan suojeleminen kannalta pidämme tärkeänä, että pelaajalla on yksi pelitili toimiluvanhaltijan kaikkiin peleihin ja sivustoihin. Toivoisimme sitä tarkennettavaksi ehdotukseen.

Ehdotamme pykälän 20 momentteja 1 ja 3 tarkennettavaksi:

Yksinoikeustoimiluvan ja rahapelitoimiluvan haltijan on rekisteröitävä pelaaja. Pelaajalla voi olla vain yksi pelitili toimiluvanhaltijan peleihin.

Pelaajaa rekisteröitäessä yksinoikeustoimiluvan ja rahapelitoimiluvan haltijoiden on todennettava pelaajan henkilöllisyys. Rekisteröinnin yhteydessä henkilöllisyyden todentamiseen käytetään vahvaa sähköistä tunnistautumista.

23 § Pelitilin sulkeminen

Pelaajilla voi olla useita tilejä samanaikaisesti voimassa ja niiden hallinta voi olla pelaajalle vaikeaa. Toimiluvan haltija pitäisi velvoittaa sulkemaan pelitili ja maksamaan pelaajalle tilillä oleva saldo, jos pelaaja ei ole kirjautunut esimerkiksi kahteen vuoteen pelitililleen.

Ehdotamme tarkennusta perusteluosaan pelitilin sulkemiseen liittyen. Muiden mahdollisten syiden lisäksi pelitili suljetaan automaattisesti, kun pelaaja ei ole kirjautunut pelitililleen kahteen vuoteen.

25 § Velaksi pelaamisen, ilmaispeleiden ja alennusten tarjoamisen kieltö

Joissakin peleissä pelin luonteeseen kuuluu rahapalkintojen lisäksi pelin sisäiset bonukset tai vapaaliput. Esimerkiksi pokeriturnauksissa netissä on satelliittiturnauksia, joissa pelaajat voivat pienemmällä sisäänostolla voittaa pääsyn isompaan turnaukseen. Ymmärtääksemme nämä ovat pelaajille tärkeitä ja jos näitä ei ole tarjolla, se voisi ohjata pokeripelaamisen sinne missä tarjontaa on.

Kannatamme pelityypin sisäisten bonusten mahdollistamista, kun bonuksia ei käytetä pelaajan sitouttamiseen tai houkutteluun esimerkiksi tarjoamalla bonuksia pelissä vietetyn ajan tai pelaamisen käytetyn rahan perusteella. Bonuksia/vapaalippuja ei voi vaihtaa rahaksi. Käytännössä tämä koskisi vain nettipokeria.

Ehdotamme pykälään 25 lisättäväksi momentin 4:

Sähköisesti välitettävissä kasinopeleissä pelaajalle voidaan tarjota pelikierroksen voittona pelirahaa kun

- 1) peliraha ei perustu satunnaisuuteen,
- 2) peliraha ei perustu pelaajan pelaamiseen käytettyyn aikaan,
- 3) eikä peliraha perustu peleihin käytetyn rahan määrään

Pelirahaa ei voi vaihtaa rahaksi ja voitettu peliraha on käytettävissä vain saman peliryhmän peleihin.

29 § Toimiluvanhaltijakohtainen rahansiirtoraja

Keskitetty pelinesto vaatii valvonnan järjestelmästä kommunikointia toimiluvan haltijan järjestelmien suuntaan. Emme näe tässä teknisesti mitään erityistä ongelmaa. Kommenttina kuitenkin haluamme tässä kohdassa todeta, että jos viranomaisilla olisi tahto keskitettyyn rahansiirtorajaan, se tulisi noudattamaan saman tyyppistä tekniikkaa.

31 § Rahapeli-toimiluvan haltijan rahapeli-toimeenpano

Pykälässä toimiluvan haltijalla on velvollisuus tarjota pelaajalla mahdollisuus itse asettaa määrällisiä ja ajallisia rajoituksia pelaamiselleen. Pidämme tätä hyvänä mutta lisäisimme listalle myös työkalun, jolla pelaaja voi itse arvioida omaa pelikäyttäytymistään ja lisäksi pelaajalle pitää tarjota näkymä omaan pelaamiseen käytettyyn rahaan kuukausi ja vuositasolla.

33 § Huolenpito-velvollisuus ja omavalvonta

Pelaajien suojeleminen on lakiuudistuksen keskeinen osa ja siksi toimiluvanhaltijoiden huolenpito-velvoitteen täyttämiseksi pitäisi näkemyksemme mukaan asettaa minimi ja laatuvaatimus.

Pelaajakäyttäytymistä seuraavia työkaluja on laajalti tarjolla ja EU tasolla (CEN) on työn alla standardi, joka määrittelee triggerit haitallisen pelaamisen havainnoimiseen. Työ on aloitettu vuoden 2023 alussa ja valmistuu ennen vuotta 2026.

Rahapelaamisessa käytetään paljon sertifiointeja, joilla todistetaan, että pelit toimivat oikein. Mielestämme myös toimiluvan haltijoiden järjestelmät, joilla automaattisesti seurataan pelikäyttäytymistä, pitäisi sertifioida kolmannen osapuolen toimesta.

Ehdotamme pykälään lisättäväksi uuden momentin:

Sisäministeriön asetuksella pelikäyttäytymisen valvontaan käytettäville ohjelmistoille ja työkaluille asetetaan tarkemmat laatuvaatimukset.

43§ Pelijärjestelmien ja arvontalaitteiden sijainti

Pilvipalveluita käytetään jo laajalti tietojärjestelmissä. Myös rahapelaamiseen käytetyt järjestelmät ovat yleensä pilvessä. Pelijärjestelmien rajaaminen Suomeen aiheuttaa turhaa monimutkaisuutta pelijärjestelmien toimittajille ja toisaalta poikkeuksella sen salliminen, että järjestelmä voisi olla missä tahansa myös Euroopan unionin ja Euroopan talousalueen ulkopuolella voisi vaarantaa pelaajien henkilötiedot.

Pelaajan henkilötietojen suojaamiseksi mielestämme kaikki järjestelmät, joissa käsitellään pelaajaan liittyviä tietoja, pitäisi sijaita EU/ETA-alueella. Järjestelmien osat, joissa ei ole pelaajatietoja, esimerkiksi live kasinon studiot ja muut arvontalaitteet kuten lottokoneet, voivat sijaita muuallakin, kun sinne valvontaviranomaisella on kohtuudella pääsy tai etäyhteys.

Laitteiston haltijalta vaaditaan ISO 27001 -standardin mukainen sertifikaatti tai muu valvontaviranomaisen hyväksymä auditointi, kun laitteissa käsitellään pelaajan henkilötietoja.

Ehdotamme 43 pykälää muutettavaksi:

Yksinoikeustoimijan toimiluvan ja rahapeli-toimiluvan haltijan pelijärjestelmien, joissa käsitellään pelaajan henkilötietoja, on sijaittava Euroopan unionin tai Euroopan talousalueen sisällä. Näiden pelijärjestelmien laitteistojen haltijalla, pitää olla ISO 27001 – standardin mukainen sertifikaatti tai muu valvontaviranomaisen hyväksymä auditointi.

Järjestelmät, kuten arvontaan käytetyt laitteet, joissa ei ole pelaajatietoja voivat sijaita EU/ETA-alueen ulkopuolella, jos:

- 1) toimiluvanhaltijalla on toimilupa toisessa valtiossa, jossa viranomainen valvoo sen rahapelien toimeenpanoa ja kyseinen viranomainen on tehnyt valvontaviranomaisen kanssa sopimuksen toimiluvanhaltijan toimeenpanemien rahapelien valvonnasta Suomessa; tai
- 2) toimiluvanhaltija antaa valvontaviranomaiselle mahdollisuuden varmentaa pelijärjestelmän ja arvontalaitteen luotettavuus etäyhteyden tai muun vastaavan keinon avulla

46 § Pelaajan yhteydenottojen käsittely

Ehdotamme että pykälää tarkennetaan niin, että yksinoikeus- ja rahapeli-toimiluvan haltijalla on oltava suomen- ja ruotsinkielinen palvelu kaikessa yhteydenpidossa rekisteröityneiden pelaajien kanssa.

47 § Voittojen lunastaminen

Kaikissa sähköisesti välitettävissä peleissä voitot maksetaan pelaajan pelitilille välittömästi pelikierroksen päätyttyä. On kuitenkin yleistä, että pelikierros voi pelaajalta jäädä kesken teknisistä tai muista syistä johtuen. Kesken jäänyt pelikierros päättyy, kun pelaaja pelaa sen loppuun myöhemmin tai pelijärjestelmä pelaa kierroksen loppuun automaattisesti. Tekninen vika voi olla sellainen, että pelaaja ei pysty pelaamaan pelikierrosta loppuun.

Sähköisesti välitettävissä peleissä pelin ostohetken ja pelikierroksen päättymisen välillä voi näin kulua pitkä aika.

Koska pelaajalla ei välttämättä ole tietoa hänelle kuuluvasta voitosta sähköisesti välitettävissä raha-automaatti- ja kasinopeleissä sekä rahabingossa, on kohtuutonta asettaa pelaajalle vaatimusta voiton lunastamisesta kolmen kuukauden sisällä ostohetkestä.

Ehdotamme pykälän 47 momentilta 4 poistettavaksi sähköisesti välitettävät pelit:

Raha-automaatti- ja kasinopelien voitot on lunastettava kolmen kuukauden kuluessa pelin ostohetkestä.

d. Rahapelilain 4 luku – Rahapeliin markkinointi

Voitte kirjoittaa vastauksenne alla olevaan tekstikenttään

51 § Suoramarkkinointikielto

Tutkimusten mukaan nuoret aikuiset ovat alttiita rahapelaamisen haitoille. Useissa maissa alle 25-vuotiaat ovatkin erityisasemassa rahapelaamisen markkinoinnissa ja pelaamisen rajoissa. Myös Suomessa suoramarkkinointi alle 25-vuotiaille pitäisi mielestämme kieltää.

Ehdotamme pykälää muutettavaksi niin että suoramarkkinointi alle 25-vuotiaille on kielletty.

e. Rahapelilain 5 luku – Valvonta

Voitte kirjoittaa vastauksenne alla olevaan tekstikenttään

58 § Koeostot

Rahapelaamisessa koeostolla valvontaviranomaisen valehenkilö voi saada myös voiton. Onnenpeleissä (arvontapelit, raaputusarvat, sähköiset raaputusarvat, sähköisesti välitettävien kasino- ja rahabingopelien jackpotit) koeostona saatu voitto voi olla iso ja kun se on voitettu koeostolla, se ei enää ole tarjolla pelaajille. Mielestämme olisi tärkeää huomioida tämä pykälässä 58.

61 § Valvontaviranomaisen tiedonsaantioikeus toimiluvanhakijalta ja toimiluvanhaltijalta

Valvontaviranomaisen tehtävä on seurata toimiluvanhaltijan huolenpitovelvoitteen täyttymistä. Valvontaviranomaisen hallussa olevasta peliaineistosta voidaan havaita pelaaminen, joka edellyttäisi

toimenpiteitä toimiluvanhaltijalta. Jotta voidaan tarkistaa, että pelaamiseen on reagoitu asianmukaisesti, pitää valvovalla viranomaisella olla jollakin tasolla tiedot myös toimiluvan haltijoiden huolenpitotoimista.

Pykälän momentissa 2 on eritelty, että pelitilipahtumat tulee luovuttaa sähköisessä muodossa. Nykypäivänä kaikki tieto kulkee sähköisessä muodossa ja tietoja myös halutaan käsitellä sähköisessä muodossa. Sähköinen muoto on laeva käsite ja se voi tarkoittaa melkein mitä vain: sähköpostit, excel taulukot, määrämuotoiset tiedostot jne. Kun tietoja tulee useasta eri lähteestä – toimiluvan haltijoilta – ja monen tyyppistä tietoa, aineiston käsittelyn tehostamisen vuoksi on mielekästä määritellä, missä muodossa mitkään tiedot tulevat ja niin että muoto on sama kaikille toimiluvan haltijoille. Joistakin tiedoista riittää sähköposti ja toisten tietojen automaattinen käsittely vaatii määrämuotoisen tiedoston.

Rahapeliin toimeenpano osiossa pykälän 46 perusteluosissa kerrotaan, että ratkaisusuosituspyyntöjen käsittely on laissa kuluttajariitalautakunnalla. Sähköisesti välitettävässä rahapelaamisessa kuluttajan hyödyke on pelitapahtuma, joka on ainoastaan riidan vastapuolen (toimiluvan haltijan) hallussa, jollei toisin määritellä.

Riitatilanteiden ratkaisussa tarvitaan peliaineisto sellaisena, kuin se pelaajalle pelaamisen hetkellä näkyi. Silloin peliaineiston pitää joko olla luotettavasti valvontaviranomaisen hallussa, tai paikassa, josta voidaan olla varmoja, että pelitietoja ei ole päästy manipuloimaan ja jonne viranomaisella on pääsy. Pelitapahtumat pitää toimittaa niin että pelaajan ja yhtiön väliset riitatilanteet voidaan luotettavasti selvittää. Joka tarkoittaa, että pelitiedot saadaan riittävän nopeasti suojattua/valvonnan haltuun ja tietosisältö on riittävä.

Ehdotamme pykälää 61 muutettavaksi muotoon:

Valvontaviranomaisella on oikeus saada toimiluvanhakijalta ja toimiluvanhaltijalta tässä laissa säädettyjen toimilupa- ja valvontatehtäviensä suorittamiseksi, rahapelitoiminnan tilastoimiseksi sekä rahapelihaittojen ehkäisemiseksi ja vähentämiseksi salassapitosäännösten estämättä ja maksutta välttämättömät tiedot, kuten:

- 1) toimiluvan myöntämiseksi tarvittavat tiedot;
- 2) valvontamaksun määrittämiseksi tarvittavat tiedot;
- 3) pelaajan asettamat tappio- ja talletusrajat;
- 4) pelaajia koskevat peliestot;
- 5) rahapeliin pelitapahtumat;
- 6) rahapeliin pelitilipahtumat;
- 7) rahapeliin markkinointia ja rahapeliin toimeenpanoa koskevat tiedot;
- 8) rekisteröidyn pelaajan tunnistetiedot;

- 9) tiedot pelikulutuksesta tuotetasolla, alueellisesti, kanavakohtaisesti ja myyntipaikkakohtaisesti;
- 10) myyntipaikkojen ja raha-automaattien sijoittumista koskevat tiedot;
- 11) yksinoikeustoimiluvan ja rahapeliteoimiluvan haltijan asiakkaisiinsa kohdistamat huolenpitotoimet.

Tiedonsaantioikeus koskee myös välttämättömiä henkilötietoja. Tiedot tulee luovuttaa valvontaviranomaisen määrittelemässä sähköisessä muodossa. Edellä 1 momentin 5 kohdassa tarkoitetut pelitapahtumat pitää toimittaa niin, että tarvittaessa pelaajan ja yhtiön väliset riitatilanteet voidaan ratkaista kuluttajan kannalta luotettavasti.

f. Rahapelilain 6 luku – Valvontamaksu

Voitte kirjoittaa vastauksenne alla olevaan tekstikenttään

68 § Valvontamaksu

Kun valvontamaksuilla on pyrkimys kattaa valvontaviranomaisen kustannukset jollakin tasolla (henkilöstö, laitteet, palvelut, järjestelmät) tarkkojen summien määrittely on vaikeaa ennen kuin ensimmäiset kokemukset lisenssimarkkinasta on olemassa. Yksinoikeustoimiluvan osalta on jo kokemuksia, joten summienkin arviointi on kohtuullisen selkeää.

Nyt pykälässä ehdotetuilla summilla valvontamaksut voisi kohtuullisesti ennustaa Veikkauksen tuotoista nettikasinoille ja vedonlyönnille ja lisäämällä siihen potentiaali, kun kanavointiaste nousee lähelle 100 %. Rahapeliteoimiluvista kertyvien valvontamaksujen summa liikkuisi silloin 3-5 miljoonan euron välillä.

Jos viranomaisten tarvittava lukumäärä on vastaava kuin esimerkiksi Tanskassa ja tämän lisäksi on tarkoitus rakentaa valvonnan järjestelmiä ja tehdä laitehankintoja niin arvioitu summa ei välttämättä riitä. Laissa asetetut summat voivat johtaa tilanteeseen, jossa rahalla ohjataan valvonnan laatua.

Sen sijaan että summat määritellään laissa, mielestämme summat pitäisi määritellä asetuksella, joka noudattaisi laissa annettuja raja-arvoja maksuluokille.

Kiinnitimme myös huomiota siihen, että rajat ehdotuksessa eivät kata tasasummia. Esim. tasan 50 miljoonan katteella ei tulisi valvontamaksua ollenkaan.

Rahapelitoimiluvan osalta valvontamaksut määrätään valtioneuvoston/valtiovarainministeriön/sisäministeriön asetuksella. Maksuluokat perustuvat toimiluvanhaltijan pelikatteeseen:

- 1) pelikate on alle 100 000 euroa;
- 2) pelikate on 100 000 euroa tai enemmän, mutta alle 1 miljoonaa euroa;
- 3) pelikate on 1 miljoonaa euroa tai enemmän, mutta alle 2 miljoonaa euroa;
- 4) pelikate on 2 miljoonaa euroa tai enemmän, mutta alle 5 miljoonaa euroa;
- 5) pelikate 5 miljoonaa euroa tai enemmän, mutta alle 10 miljoonaa euroa;
- 6) pelikate 10 miljoonaa euroa tai enemmän, mutta alle 20 miljoonaa euroa;
- 7) pelikate on 20 miljoonaa euroa tai enemmän, mutta alle 50 miljoonaa euroa;
- 8) pelikate on 50 miljoonaa euroa tai enemmän.

Ehdotamme myös lakiin lisättäväksi toimilupahakemusten käsittelymaksun kuten Ruotsissakin on. Lupaprosessi työllistää valvontaviranomaista jo silloin kun toimilupien haku alkaa ja uudelleen kun lupaa jatketaan tai se uusitaan. Esimerkiksi Hollannissa kaikista hakijoista kohtuullisen pieni osuus lopulta vei hakuprosessin loppuun saakka.

g. Rahapelilain 7 luku – Rahapelitoiminnan ja -markkinoinnin kieltäminen

Voitte kirjoittaa vastauksenne alla olevaan tekstikenttään

-

h. Rahapelilain 8 luku – Maksuliikenteen ja verkkoliikenteen estäminen ja verkkosisällön poistaminen

Voitte kirjoittaa vastauksenne alla olevaan tekstikenttään

-

i. Rahapelilain 9 luku – Seuraamukset

Voitte kirjoittaa vastauksenne alla olevaan tekstikenttään

-

j. Rahapelilain 10 luku – Valtionavustukset pelihaittojen ehkäisyyn ja vähentämiseen

Voitte kirjoittaa vastauksenne alla olevaan tekstikenttään

-

k. Rahapelilain 11 luku – Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalan tehtävät rahapelihaittojen ehkäisyssä ja vähentämisessä

Voitte kirjoittaa vastauksenne alla olevaan tekstikenttään

102 § Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen tiedonsaantioikeus

Pykälän perusteluosassa on sanottu, että THL:llä on oikeus saada tietoja myös valvontaviranomaiselta. Pidämme tärkeänä, että peliaineisto toimiluvanhaltijoilta kerätään valvontaviranomaisen haltuun, josta ne jaetaan eteenpäin eri tarpeisiin. Teknisesti tämä on yksinkertaisin ratkaisu sekä toimiluvan haltijoille, että viranomaisille.

Ehdotamme perusteluosan lauseketta lisättäväksi tämän pykälän 1 momenttiin:

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksella on oikeus saada toimiluvanhaltijalta ja valvontaviranomaiselta rahapelaamisesta aiheutuvien haittojen seurantaa, tutkimusta ja rahapelien haitallisuuden arviointia sekä haittojen ehkäisyn ja hoidon kehittämistä varten välttämättömät tiedot, kuten: ...

l. Rahapelilain 12 luku – Muutoksenhaku

Voitte kirjoittaa vastauksenne alla olevaan tekstikenttään

-

m. Rahapelilain 13 luku – Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

Voitte kirjoittaa vastauksenne alla olevaan tekstikenttään

-

n. Arpajaislain muutosehdotukset

Voitte kirjoittaa vastauksenne alla olevaan tekstikenttään

-

o. Muut lakiehdotukset

Voitte kirjoittaa vastauksenne alla olevaan tekstikenttään

-

4. Muut mahdolliset näkemykset ja huomiot esitysluonnoksesta

Onko teillä muita näkemyksiä tai huomioita esitysluonnoksesta?

Kiire lain säätämisessä ja pelaamisen avaamisessa monopolin ulkopuolelle on ymmärrettävää. Lain vaikutukset, tehtiin se kiireellä tai ei, näkyvät vasta kun pelaaminen lisensseille avataan ja voidaan tehdä oikeita havaintoja.

Tässä ajassa olemme oppineet ja myös muista maista kokemuksena meille on kerrottu: täydellisyyteen ei tarvitse pyrkiä heti ja kerää kaikki data. Kun tässä lakiehdotuksessa yksityiskohtia on jätetty asetuksella säädettäväksi, se antaa mahdollisuuden täydentää ja parantaa rahapelitoiminnan valvontaa kokemusten ja havaintojen kertyessä.

Tiedon keräämiseen pitää panostaa huolellisesti alusta alkaen ja tietoa pitää kerätä kattavasti. Tiedon pitää olla määrämuotoista, jotta sen automaattinen käsittely on mahdollista. Muutokset viranomaiselle annettavaan peliaineistoon ovat raskaita, ja niihin on vaikea jälkikäteen tehdä lisävaatimuksia. Siksi kannattaa mieluummin pyrkiä tilanteeseen, että dataa on liikaa kuin että jotakin puuttuu. Tiedon määrä, sen kerääminen ja tallentaminen ei enää nykypäivänä ole ongelma.

Muutokset valvonnan vaatimukseen pitää perustua tutkimukseen ja peliaineistosta tehtyihin havaintoihin. Käytännössä tämä tarkoittaa, että THL:llä pitää olla kaikki aineisto käytettävissään sitä mukaa kun aineistoa syntyy. Peliaineisto tutkimuskäyttöön ja pelaamisen haittojen seuraamiseen pitäisi tulla yhdestä pisteestä, joka on valvova viranomainen.

Bondestam Niklas
Commit; (Optomed Software Oy)

Kuusela Saara
Commit; (Optomed Software Oy)